

Baltarusijos opozicijos lyderė Sviatlana Cichanouskaja pirmadienį Briuselyje susitiko su Europos Parlamento (EP) pirmininku David Sassoli, taip pat dalyvavo Užsienio reikalų komiteto posėdyje. Šio komiteto nariai balsavo už rekomendacijas dėl atnaujintų ES santykių su Baltarusija, kuriose Aliaksandras Lukašenka raginamas atsistatydinti.

Kompromisiniuose šių rekomendacijų pakeitimuose, kuriems pirmadienį pritarė EP Užsienio reikalų komitetas, siūloma remti Baltarusijos suverenitetą ir kovoti su Rusijos kišimusi, taip pat neteikti ES paramos esamai Baltarusijos valdžiai. A. Lukašenka, kurio sufalsifikuoto perrinkimo ES nepripažįsta, turi atsižvelgti į šalies žmonių valią ir taikiai atsistatydinti, pažymi europarlamentarai. Jie taip pat ragina šalies valdžią besąlygiškai paleisti visus politinius kalinius, užmegzti dialogą su Koordinavimo taryba ir sutarti dėl laisvų ir teisingų rinkimų artimiausiu metu, po kurių prasidėtų skaidrus ir įtraukus konstitucinės reformos procesas.

ES Taryba raginama įgyvendinti sutartas sankcijas asmenims, prisidėjusiems prie represijų ir rinkimų klastojimo, taip pat išplėsti tokių asmenų sąrašą įtraukiant ir A. Lukašenką. Siūloma apsvarstyti ir galimybę taikyti sankcijas tam tikriems sektoriams, nepakenkiant šalies žmonėms ilguoju laikotarpiu.

Komitetas ragina ES įsipareigoti užtikrinti Baltarusijos suverenitetą ir teritorinį vientisumą, taip pat griežtai atmesti bet koki Rusijos ir kitų šalių kišimąsi į jos reikalus, įskaitant žiniasklaidą ir saugumo struktūras. Kartu pažymima, jog rugpjūtį surengtos karinės pratybos prie Lietuvos ir Lenkijos sienų, kurias lydėjo priešiška informacijos kampanija, be reikalo padidino įtampą ir nepasitikėjimą.

Komiteto nariai ragina ES rimtai susirūpinti Astravo AE problema ir reikalauti atidėti jos veikimo pradžią tol, kol bus įgyvendintos visos tarptautinės branduolinės saugos rekomendacijos ir baigsis nestabili situacija Baltarusijoje.

EP rekomendacijų projektą dėl atnaujintų ES ir Baltarusijos santykių rengė Petras Auštrevičius. Patvirtinę minėtus pakeitimus, pirmadienio vakarą komiteto nariai nuotoliniu būdu balsuos dėl viso rekomendacijų projekto. Šio balsavimo rezultatai bus paskelbti antradienio rytą. Vėliau šioms rekomendacijoms dar turės pritarti visas Parlamentas plenarinėje sesijoje.

S.Cichanouskajos kreipimasis. Pirmadienį kalbėdama EP Užsienio reikalų komiteto posėdyje, Baltarusijos opozicijos lyderė S. Cichanouskaja prašė padėti surengti naujus demokratinius rinkimus ir pritaikyti sankcijas už smurtą atsakingiems asmenims. „Atvėrėme

naują mūsų istorijos etapą. Naujoji Baltarusija bus paremta teisės viršenybe, joje netoleruosime valstybinio smurto ir rinkimų klastojimo. Ji bus patikima partnerė ir pasaulyje gerbiama valstybė“, – kalbėjo S. Cichanouskaja. Anot jos, A. Lukašenka tikisi, kad protestai Baltarusijoje išsivėps, tačiau baltarusiai yra pasiryžę protestuoti tiek, kiek reikės – savaites, mėnesius ar net metus. Opozicijos lyderės teigimu, Baltarusija „nebėgyvens A. Lukašenkos kalėjimo kameroje“ ir negrįš į ankstesnę padėtį. Ji dėkojo Europos Parlamentui už paramą, o praėjusią savaitę jo priimtą rezoliuciją įvardijo kaip „vieną svarbiausių sprendimų šiuolaikinės Baltarusijos istorijoje“.

EP pirmininko pareiškimas. EP pirmininkas D. Sassoli po susitikimo su Baltarusijos opozicijos lydere dar kartą pareiškė, kad Parlamentas nepripažįsta rugpjūčio 9-osios rinkimų rezultatų. „Dabartinė padėtis yra visiškai nepriimtina. Raginu poną Lukašenką paleisti visus sulaikytuosius ir pradėti dialogą su Koordinavimo taryba bei Baltarusijos piliečių atstovais. Praėjusią savaitę EP balsavo dėl rezoliucijos, kurioje didelė balsų dauguma paragino gerbti pilietines, politines ir žmogaus teises Baltarusijoje, taip pat numatyti sankcijas smurtautojams. Tikime, kad Baltarusijos piliečiai turi lemti savo valstybės likimą. Vienintelis tinkamas sprendimas yra taikus valdžios perdavimas“, – pažymėjo D. Sassoli.

